

NADĚJE

www.kostnidren.cz

Časopis Nadace pro transplantace kostní dřeně a Českého národního registru dárců dřeně

Kancelář prezidenta republiky,
foto: Zuzana Bónisová, Tomáš Fongus

Blahopřejeme

Matějovi
se daří dobře!
str. 3

Velký den
naší paní Zdeny
str. 4-5

Vojáci hrdiny
i mimo službu
str. 8-9

Pomáhají na cestě
za zázrakem
str. 10

Bety a její
skvělá rodina
str. 11

Milí přátelé,
rok 2025 je pro obě sesterské organizace – Nadaci pro transplantace kostní dřeně i Český národní registr dárce dřeně – v mnoha ohledech výjimečný. Troufám si říci, že dokonce přelomový. Patří k nejúspěšnějším v naší více než třicetileté historii, a to i přesto, že tyto řádky píšu už v listopadu.

První rekord – počet nově registrovaných dárců – se pojí se jménem Madlenka. Její příběh vyvolal na jaře dosud nevídaný zájem o dobrovolné dárcovství kostní dřeně, který přetrval i v dalších měsících. Ačkoli Madlenka nakonec transplantaci nepotřebovala, díky ní se letos přihlásilo přes 22 000 nových dárců – více než dvojnásobek dosavadních rekordních let 2019 a 2024. Díky obrovskému nasazení pracovníků Registru, Nadace a desítek dobrovolníků jsme tento nápor zvládli po organizační i finanční stránce. Všem, kdo pomáhali, patří upřímné a velké poděkování.

Druhý rekord je výsledkem dlouhodobé práce a dokládá skvělou organizaci registru i smysl naší činnosti – včas najít vhodného dárce pro nemocného pacienta. V letošním roce poskytně krvetvorné buňky nemocným z celého světa rekordní počet dárců, pravděpodobně blížící se stove. I jim patří náš velký dík.

Za přelomovou událost považuji také kolaudaci a zprovoznění „Obláčku“, dvoupodlažní nadstavby z dílny architektky Evy Jiřičné, kterou začali využívat pacienti, dárce, ale i Nadace a Registr. V dalších číslech Vám ji představíme podrobněji.

Na závěr mi dovoluje nejkrásnější poděkování – všem dárcům, dobrovolným spolupracovníkům i profesionálům naší nadace a registru. Prostřednictvím státního vyznamenání pro paní Zdenu Wasserbauerovou ocenil naši společnou práci prezident republiky Petr Pavel. Po třinácti letech od ocenění zakladatele registru primáře MUDr. Vladimíra Kozy se tak další osobnost spojená s oběma našimi organizacemi dočkala uznání za svou dlouholetou obětavou činnost. Její příběh tvoří hlavní téma tohoto čísla.

Milí přátelé, děkujeme Vám všem – více než sto padesáti tisícům dárců a desítkám spolupracovníků i podporovatelů – za Vaši trvalou podporu. Přejeme Vám, aby letošní Vánoce i rok 2026 přinesly klid, štěstí a mír.

S úctou a vděčností

Pavel Jindra

předseda správní rady Nadace pro transplantace kostní dřeně
a vedoucí lékař ČNRDD

Madlenka pomáhá dalším nemocným

Zpráva o vážně nemocné Madlence, pro kterou se hledal vhodný dárce kostní dřeně, vyvolala na jaře tohoto roku obrovskou vlnu solidarity a do Českého národního registru se během několika týdnů zapsal rekordní počet „hrdinů“.

I když žádný z přihlášených nových dárců neměl potřebný počet HLA znaků shodných s těmi malé holčičky, 10 dárců zapsaných do ČNRDD z „vlny Madlenka“ již bylo předběžně vybráno pro vážně nemocné s poruchami krvetvorby a jsou připraveni darovat.

Protože jsou mladí, může jich pravděpodobně během následujících let darovat a zachránit někomu vážně nemocnému život více.

Nábor od ledna do června 2025	leden	únor	březen	duben	květen	červen
	597	397	1 479	7 235	4 339	2 763

Matějovi se daří dobře!

Pro devítiletého Matěje Křížku ze Zlína a jeho rodinu je to úžasná skutečnost. Ale jistě i pro většinu z těch, kteří se díky hledání vhodného dárce kostní dřeně, kterou nutně potřeboval, přihlásili v uplynulých třech letech do Českého národního registru dárců dřeně. Jejich krvetvorné buňky nakonec Matějovi pomoci nemohly, protože se nenašla potřebná shoda. Mohou však pomoci někomu dalšímu, pro kterého se dárce hledá, aby se mohl vrátit do běžného života.

Matěj neměl jednoduchý vstup do života. Trpěl vzácnou Diamond-Blackfanovou anémií, která způsobuje, že se mu v těle netvoří dostatek červených krvinek. Přišlo se na to, když mu byly dva měsíce. Tehdy dostal první transfuzi krve. Pak na ni musel pravidelně dojíždět do Brna každý měsíc. Víte, co to bylo pro malé dítě, ale i jeho rodiče? S tím, jak rostl, ty nezbytné návštěvy brněnského onkologického stacionáře přijal. Pochopil i nutnost více než sta transfuzí krve, několik hospitalizací, anestezií se zákroky, stovky vpichů. Dokonce místo pláče, když byl malý, začal po letech s lékaři vtipkovat.

Na první pohled nebylo poznat, jak je vážně nemocný. Ostatně nějaká drastická omezení ho nepostihla. Samozřejmě měl stavy únavy, byl bledý, ale mohl sportovat, ve škole prospíval výborně.

Jenže dlouhodobé transfuze krve by mohly zpomalit jeho vývoj, zasáhnout některé orgány. Ortel lékařů byl už v roce 2020 jasný: je nutná transplantace kostní dřeně.

S narozením mladšího bratra ještě rodiče doufali, že by mohly pomoci jeho krvetvorné buňky. Bohužel ke shodě nedošlo. A tehdy byla odstartovaná obrovská kampaň na hledání vhodného nepříbuzného dárce. „Napojili jsme se na paní Zdenku

Wasserbauerovou, která se v registru dárců kostní dřeně dlouhé roky a velmi aktivně angažuje. S jejím týmem náborářů na Moravě, s rodinou a přáteli jsme od jara do podzimu vyhledávali desítky společenských a kulturních akcí, kde je hodně mladých lidí“, popisoval tatínek Michal Křížka.

Velkým motorem byl také dědeček Karel Lysák, který rovněž jezdil na náborové akce Zdeny Wasserbauerové. Zapojili se i členové kapely, ve kterých dědeček Lysák hrával, příslušníci policie, kde dřív pracoval, rodina.

Ale pořád se nenašel nikdo, jehož krvetvorné buňky by byly pro Matěje vhodné.

Pak se stal zázrak. Ukázalo se, že vhodnou dárkyní pro malého Matěje může být mladá americká dárkyně. Své životadárné buňky darovala, kurýr je rychle přepravil letecky přes oceán a 28. 5. 2025 byl ten den, kdy se Matěj podruhé narodil a kdy bude jistě slavit své druhé narozeniny. (A jak se dědeček usmívá, dvakrát bude dostávat dárky).

Když se s tatínkem po téměř dvou měsících z nemocnice vrátili za maminkou a mladším bráčkou, jezdil nejdřív na kontroly dvakrát týdně, pak jednou za týden. Postupně jeho stav dovolil, že se čas mezi kontrolami prodloužil na každé dva a teď už tři týdny.

„Může chodit ven, brát si jako ostatní děti, i když tam samozřejmě řada omezení je. Zatím ho doma učí maminka a zpátky do školy by měl jít 1.9. 2026 do čtvrté třídy. Jestli se ale bude jeho zdravotní stav dít tak dobře zlepšovat, mohl by se mezi spolužáky podívat ještě v jarních měsících tohoto školního roku,“ prozradil dědeček Lysák, který také často Matěje ještě do brněnské nemocnice doprovázel.

Karel Lysák ani po úspěšné transplantaci svého vnuka, umožněné díky programu dárcovství kostní dřeně, nepřestal pomáhat. Ve spolupráci s pracovníky MÚ v Brumově-Bylnici, kde žije, získal kalendář akcí v mikroregionu a nechal zapečetit kasičky poskytnuté Nadací pro transplantace kostní dřeně. S pomocí přátel pak zorganizoval půlroční sbírku, během níž se podařilo vybrat 103 000 Kč! Tyto prostředky podpoří všechny záslužné programy, které nadace dlouhodobě realizuje.

Obrovská radost a hrdost

„Naše“ spolupracovnice Zdenka Wasserbauerová obdržela 28. 10. 2025 na Pražském hradě z rukou prezidenta Petra Pavla státní vyznamenání Za zásluhy. Byla jí udělena za dlouholetou propagaci dárčovství kostní dřeně v České republice.

33 tisíc dobrovolníků zaregistrovaných do Českého národního registru dárců dřeně, **přes 250** reálně **zachráněných životů**, stovky navštívených měst a obcí kvůli propagaci dárčovství kostní dřeně mezi mladými lidmi – to je neuvěřitelná bilance Zdenky Wasserbauerové, která pohodlný duchod vyměnila za organizování náborů a stala se nejaktivnější dobrovolnicí Nadace pro transplantaci kostní dřeně a Českého národního registru dárců dřeně. Jen letos má za sebou bezmála třicet náborů a další stovky zaregistrovaných dárců.

Paní Zdenka Wasserbauerová se neuzavřela do své ulity, aby požívala v klidu svého duchodu, ale dovede se rozhlížet kolem sebe. Chodí na různé akce a setkání, kde oslovuje mladé lidi a propaguje dárčovství kostní dřeně. Svým laskavým způsobem se jí za poslední roky podařilo získat mnoho ochotných dárců z různých vrstev naší společnosti. Její vytrvalost a otevřené srdce pro potřebné je krásným příkladem pro všechny, kterým není lhostejný osud potřebných. Proto jsem podpořil návrh na státní vyznamenání pro tuto skromnou a vnímavou ženu.

Biskup Václav Malý
patron programu transplantací kostní dřeně

Paní Zdenka s ředitelem ČNRDD Danielem Pagáčem, dcerou a vnukem Pavlem

Na co nezapomenu

Vnuk Pavlík a Honzík, který dárce nenašel

Zdenka Wasserbauerová má stovky, tisíce zážitků spojených s nábořem dárců kostní dřeně
Vybrala tři, které jí zůstaly v srdci:

- Nezapomenu na Honzík, kvůli němu jsem začala získávat dárce kostní dřeně. Vnuk mi onemocněl. Měl našťastí typ leukémie, u kterého není potřeba transplantovat kostní dřeň. Uzdravil se. V nemocnici však na pokoji s ním ležel malý chlapec, který kostní dřeň od dárce potřeboval, ale bohužel se jí nedočkal a zemřel. Bylo to strašné, hodně jsem se kvůli tomu tenkrát nabřečela. Jeden lékař mě při tom pláči viděl a řekl mi památnou větu: Plakat nestačí! Lepší je dělat něco pro to, aby se to neopakovalo. Začala jsem proto pro Český národní registr dárců dřeně hledat mladé lidi, ochotné dát své krvetvorné buňky pro někoho neznámého a dát mu tak šanci na život. Přidávali a přidávají se ke mně další spolupracovníci, také naší zásluhou je dnes v ČNRDD zapsáno více než 156 100 dárců a mám obrovskou radost, že takřka 1 150 z nich svou dřeň darovalo.

- Bylo mi moc smutno, když odešla Barborka z Hradištska, nechala po sobě šestiletá dvojčátka. Vhodný dárce se ani u nás ani ve světě nenašel...

- Do srdce se mi zapsal Denis z Kyjovska, od sedmnácti do dvaceti čtyř let bojoval s leukémií, vrátila se mu třikrát. Jednou podstoupil autotransplantaci krevních buněk, dvakrát od neznámého dárce. A já jsem měla obrovskou radost, když mi přijel ukázat na jednu náborovou akci svého chlapce Michálka v kočárku.

Stále se utvrzuji v tom, že má obrovský smysl přihlásit se do registru zvýšit naději pro další vážně nemocné, a když je potřeba, své buňky darovat!

Na začátku dnes už desetiletého projektu Jedu na dřeň samozřejmě stála paní Wasserbauerová. Její energie byla natolik inspirativní, že jsme ve spolupráci s Barum Czech Rally Zlín hned v prvním ročníku akce zápsali za čtyři dny 571 nadějí na život. A navíc byla naše společná komunikační kampaň oceněna zlatou EFFIE za efektivitu v reklamě.

Dnes máme s paní Zdenou společně zapsaných 4 138 hrdinů, objeli jsme republiku. Změnilo se za tu dobu mnohé, ale rozhodně ne to, že právě ona je motorem našeho snažení. Že právě ona našla další impuls, když se nedařilo. Tuto inspirativní dámu prostě musíte zažít, abyste pochopili, že s velkým srdcem, nadšením a odvahou se dají dokázat věci téměř nemyslitelné.

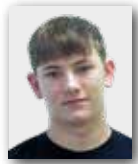
A za to jí patří náš velký obdiv a dík.

Jan Čada
Reklamní Inženýři

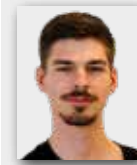
Divte se, že ji obdivuji

Neváhali, přijeli, darovali...

 Pavel Halla Plzeň	 Jiří Janečka Zlín	 Daniel Bugel Orlová, o. Karviná	 Tomáš Kučera Brno
 Petr Žemberi Horšovský Týn, o. Domažlice	 Šimon Novák Tábor	 Lukáš Slavík Střeň, o. Olomouc	 Tomáš Táborský Kuřim, o. Brno - venkov
 Vojtěch Zeman Praha	 Anna Dlabková Kunvald, o. Ústí nad Orlicí	 Josef Borkovec Kostelec, o. Hodonín	 Karolína Holíková Zlín
 Mojmír Blahušek Vacenovice, o. Hodonín	 Radek Holuša Opava	 Tomáš Zezulka Vsetín	 Miroslav Bělohradský Obořiště, o. Příbram
 Josef Šembera Olomouc	 Miloš Heřman Neurazy, o. Plzeň - jih	 Lucie Krkonošková Hořice, o. Jičín	 Jiří Wopat Kaznějov, o. Plzeň - sever
 Ondřej Ščotka Horní Lideč, o. Vsetín	 David Turoň Třinec, o. Frýdek Místek	 Jakub Matys Teplice	 Lukáš Strakoš Buchlovice, o. Uherské Hradiště
 Pavel Richter Fryšták, o. Zlín	 Jiří Bryška Lanškroun, o. Ústí nad Orlicí	 Petr Elgner Praha	 Tadeáš Král Nedakonice, o. Uherské Hradiště
 Vojtěch Štěpánek Praha	 Michal Vaníček Komárov u Hořovic, o. Beroun	 Pavel Michal Pardubice	 Šárka Vyzáčilová Břeclav

... od května do října 2025 krvetvorné buňky neznámému nemocnému

Děkujeme

 Klára Halíková Kunovice, o. Uherské Hradiště	 Martin Brabenec Předín, o. Třebíč	 Matěj Provazník Kravaře, o. Česká Lípa	 David Kubát Dětřichov, o. Liberec
 Adam Moravec Baška, o. Frýdek Místek	 Ondřej Jandásek Vracov, o. Hodonín	 Tomáš Kužela Hřivínův Újezd, o. Zlín	 Pavel Svozil Klenovice na Hané, o. Prostějov
 Roman Spousta Nižbor, o. Beroun	 Josef Jarábek Mrákov, o. Domažlice	 Lucie Procházková Praha	 Matyáš Hodek Praha
 Jakub Skácelík Tršice, o. Olomouc	 Tomáš Urban Obora, o. Pzeň - sever		

Dárcovská centra v České republice

Brno – Fakultní nemocnice Brno
Transfuzní a tkáňové oddělení
Jihlavská 20, 625 00 Brno, tel.: +420 532 233 908
Provozní doba: Út, St: 6.30–8.00 hodin

České Budějovice – Nemocnice České Budějovice, a.s.
Transfuzní oddělení
B. Němcové 585/54, 370 01 České Budějovice
tel.: +420 387 873 345
Provozní doba: Po–Pá: 7.00–11.00 hodin

Hradec Králové – Fakultní nemocnice Hradec Králové
Transfuzní oddělení
Sokolská tř. 581, 500 05 Hradec Králové, tel.: +420 495 833 562
Provozní doba: Po–Pá: 8.00–11.00 hodin

Liberec – Krajská nemocnice Liberec a.s.
Transfuzní oddělení
Baarova 15, 460 63 Liberec 1, tel.: +420 800 100 091
Provozní doba: Út, Čt: 13.00–15.00 hodin

Olomouc – Fakultní nemocnice Olomouc
Ústav imunologie
Zdravotníků 248/7, 779 00 Olomouc, tel.: +420 585 632 375
Provozní doba: Po–Pá: 7.00–14.00 hodin

Český národní registr
dárců dřeně

Nadace pro transplantace
kostní dřeně

Ostrava – Fakultní nemocnice Ostrava
Krevní centrum
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba, tel.: +420 597 374 441
Provozní doba: Po, Út, St, Pá: 7.00–14.30, Čt: 7.00–17.00 hodin

Plzeň – Fakultní nemocnice Plzeň
Hematologicko-onkologické odd., Dárcovské centrum–Separátor
Alej Svobody 80, 304 60 Plzeň, tel.: +420 377 103 825
Provozní doba: Po–Pá: 9.00–13.00 hodin

Praha – Oddělení hematologie a krevní transfuze,
Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice
U Vojenské nemocnice 1200, 169 02 Praha,
tel.: +420 973 203 217
Po–Pá: 7.00–10.30 hodin

Ústí nad Labem – Krajská zdravotní a.s.,
Masarykova nemocnice, o.z., Transfuzní oddělení
Sociální péče 3316/12A, 401 13 Ústí nad Labem,
tel.: +420 477 113 453
Provozní doba: Po–Pá: 10.00–13.00 hodin

AstraZeneca

hlavní partner kostnidren.cz pro rok 2025/2026

Výsadkář z Chrudimi pomůže nemocnému

Ve stejném roce jako vstoupil do Armády ČR, rozhodl se Miroslav L. připojit i k Českému národnímu registru dárců kostní dřeně. Po několika letech přišla vojákově 43. výsadkového pluku zpráva, že je vhodným dárce. „Neváhal jsem. Okamžitě jsem souhlasil a domluvil se na termínu odběru,“ říká třiatřicetiletý výsadkář.

V armádě i v registru je Miroslav L. od roku 2017, přihlásil se během kurzu základní přípravy ve Vyškově. „Přišlo mi to jako přirozený krok a nevěděl jsem, jestli to bude někdy potřeba. Chtl jsem prostě pomoci, kdyby někdy někomu šlo o život,“ říká.

Z Českého národního registru dárců kostní dřeně se mu ozvali před nedávnem. „Řekli mi, že mé krvetvorné buňky mohou zachránit život konkrétnímu pacientovi. Neváhal jsem,“ vzpomíná na telefonát.

Odběr proběhl ve Fakultní nemocnici v Plzni a připomínal klasické darování plazmy – několik hodin ležte, zatímco jsou vám přes separátor odebírány potřebné buňky. Podle chrudimského vojáka není odběr bolestivý ani složitý. Většina dnes navíc probíhá separací z krve, bez nutnosti narkózy. „Za sebou máte tým zkušených profesionálů, kteří se vším pomohou. A pocit, že někomu zachráníte život, je naprosto výjimečný,“ zdůrazňuje a zpětně děkuje Hematologicko-onkologickému oddělení FN Plzeň za všechny informace a hladký průběh odběru.

U 43. výsadkového pluku, kde voják slouží, není takové jednání podle velitele plukovníka Petra Tesaříka ničím výjimečným. „Náš pluk dlouhodobě podporuje Český národní registr dárců dřeně. Vítáme a oceňujeme, že se naši vojáci zapojují nejen jako profesionálové v uniformě, ale i jako občané, kteří jsou ochotni pomoci druhým,“ říká.

Miroslav L. popisuje tento okamžik jako mimořádný zážitek: „Jako výsadkář jsem už zažil řadu silných momentů – ve výcviku i při plnění úkolů, ale bez pochyb se tento zařadí mezi ně,“ říká a povzbuzuje ostatní, aby se do registru přihlásili: „Zvyšujete možnost na záchranu lidského života, a to je to nejdůležitější.“

Jsem šťastný, že jsem mohl pomoci

Osmadvacetiletý inženýr Pavel Michal je absolvent Doprvní fakulty Pardubice, kde žije. Pracuje jako voják z povolání v Agentuře vojenského zdravotnictví v Hradci Králové. V září tohoto roku se stal dárce krvetvorných buněk pro neznámého vážně nemocného ze zahraničí.

Co předcházelo vašemu vstupu do Českého národního registru dárců dřeně?

Vždycky jsem věděl, že do registru vstoupím a když bude potřeba, bez rozmyšlení kostní dřeň daruji. Můj dědeček měl leukémii, ale nenašla se cesta k uzdravení. A říkal jsem si, že právě na mě třeba někdo čeká.

Při jaké příležitosti jste tedy do registru vstoupil?

Na podzim roku 2024 jsem se přihlásil do armády. Poté jsem absolvoval základní šestitýdenní kurz přípravy vojáka ve Vojenské akademii ve Vyškově. V té době tam jako ostatně často přijely spolupracovnice Nadace pro transplantace kostní dřeně a CNRDD. Připravily náborovou akci, aby získaly do řad dobrovolných dárců další mladé a zdravé lidi. Hned jsem se zapsal. Já si zkrátka myslím, že když člověk může, měl by druhému pomoci.

A rodina vás v tom podporovala?

Stoprocentně. Ví dobře, co to obnáší, protože dělají ve zdravotnictví-mamka celý život jako zdravotní sestra, dvojče je záchranář, druhý bratr je sanitář. Podporovala mě i řada dalších lidí, protože jsou také v registru dárců, a za jejich podporu jsem moc rád.

Některý z dárců čeká řadu let, než jsou právě jeho krvetvorné buňky potvrzené jako vhodné pro některého z pacientů kdekoli na světě. Vás oslovili velmi záhy...

Ano. Už v květnu 2025 mi zavolali z registru, že bych byl možným vhodným dárce pro jednoho z pacientů a zda bych byl ochotný svou dřeň věnovat. Bez rozmyšlení jsem souhlasil.

Co následovalo?

Jakmile jsem byl skutečně vybraný jako nejlepší možný, absolvoval jsem jednak v nemocnici v Hradci Králové a poté na na Hematologicko-onkologickém oddělení FN Plzeň potřebná vyšetření, která potvrdila můj výborný zdravotní stav. A pak už tam následoval odběr.

Kdy se tak stalo?

9. 9. 2025. Bylo to v pohodě, žádná bolest, jenom je trochu zdlouhavé ležet připojený na separátoru. Ale sledoval jsem televizi, přišli se na mě podívat medici, poděkovat mi přišel i pan primář. Také jsem v duchu probíral různé veslařské závody, kterých se zúčastňuji stále jako člen univerzitního oddílu USK Pardubice. Takže to uteklo. Celou dobu jsem usilovně myslel na toho, kdo na mé buňky čeká. Moc jsem si přál a přeju, aby mu pomohly a uzdravil se.

O dárcech kostní dřeně se říká, že jsou hrdinové...

Jako hrdina se necítím, беру to jako úplně normální věc. Pro mne jsou všichni, kdo zachraňují životy a pracují v nemocnicích, hrdinové. Chtěl bych proto poděkovat všem z Hematologicko-onkologického oddělení FN Plzeň, od sestřiček po MUDr. Janu Navrátilovou, za jejich práci.

Chtěl byst něco vzkázat těm, kteří dosud váhají, zda do registru vstoupit?

Pokud váháte, určitě jděte do toho. Není to náročné a po odběru nejsou žádné zdravotní následky. Jen zůstane dobrý pocit, že jste mohli někomu zachránit život....

Pomáhají na cestě za zázrakem

V současné době je v registrech dárců kostní dřeně po celém světě zapsáno zhruba 43 milionů dobrovolných dárců. A pořád je to zázrak, když se pro konkrétního vážně nemocného s poruchami krve tvorby najde takový, který s ním má potřebný počet shodných tkáňových HLA znaků, aby transplantace krvetvorných buněk mohla být úspěšná. Proto je hnacím motorem všech zúčastněných v programu transplantací kostní dřeně získávat stále nové a nové dárce a zvyšovat tak naději pro co nejvíce pacientů.

Klíčovou roli v této snaze hrají Dárcovská centra, kterých má ČNRDD po celé republice celkem devět. Jedním z nich je Transfuzní oddělení Nemocnice České Budějovice, a.s., které má pod sebou několik náborových center. Spravuje databázi z celého Jihočeského kraje a Pelhřimovska. Uvádí dárce do registru, vyhledává podle požadavků plzeňského Koordinačního centra ČNRDD již zaregistrované dárce pro konkrétního pacienta a sleduje dárce po odběru krvetvorných buněk.

Českobudějovické centrum bylo jedno z prvních, které primář Vladimír Koza oslovil, když založil Český národní registr dárců dřeně. Jeho volba byla jasná. Transfuzní stanice disponují zdravotními lidmi, kteří jsou ochotni pomáhat. A skutečně se mnoho z mladých dárců krve Transfuzního oddělení České Budějovice za těch více než třicet let od zrodu registru zároveň přidalo k těm, kteří jsou ochotni nezištně své krvetvorné buňky darovat a zachránit tak někomu život. „Tradici stále držíme, získáváme nové dobrovolníky nejen z řad dárců krve, ale organizujeme řadu náborových akcí. Potkat nás tak můžete na vysoké škole, na středních školách, kde rovněž pořádáme přednášky o významu dárcovství kostní dřeně,“ říká primářka Ambulance klinické hematologie MUDr. Jana Vondráková, Ph.D., garant a vedoucí tamní skupiny, která se dárcovstvím zabývá.

Za oněch více než 30 let mají v českobudějovickém dárcovském centru registrováno více než 11 250 dárců. „Prakticky každý týden nás při hledání vhodného dárce pro konkrétního pacienta oslovují z Koordinačního centra z Plzně. Přibližně 5 z těch, kteří každoročně darují své krvetvorné buňky pro nemocné s vážnými nemocemi krve tvorby u nás i v zahraničí je právě původně registrováno v jihočeském dárcovském centru,“ informuje Jana Vondráková. Dárcovstvím kostní dřeně se zabývá 5–6 pracovníků Transfuzní stanice České Budějovice v rámci své pracovní činnosti, náborové akce organizují ve svém volnu.

Každoročně přibude prostřednictvím českobudějovického dárcovského centra 200–300 dobrovolných dárců kostní dřeně připravených ji věnovat. Když letos na jaře propukla obrovská vlna solidarity s nemocnou Madlenkou, přihlásilo se ovšem od ledna do května jak přímo na stanici, tak v rámci zorganizovaných náborových akcí mimo jiné na Jihočeské univerzitě třikrát tolik mladých lidí ochotných pomoci. Byli mezi nimi i členové Vězeňské služby.

Bylo to velmi náročné, ale budějovičtí to zvládli a všem nově přihlášeným děkují.

Foto z letošní oslavy Světového dne dárců dřeně: zleva Lucie Němcová, Ing. Romana Velísková, Adéla Holceplavá, Daniel Doškář, Mgr. Pavla Moudrá, MUDr. Jana Vondráková, Ph.D.

Bety a její skvělá rodina

Ted' je malému roztomilému Edíčkovi půldruhého roku. Objevuje svět, hraje si s mámou a tátou, kteří se o něj vzorně starají. Je obklopený láskyplným prostředím. Jednou se jistě dozví, jak skvěle má rodiče a bude na ně pyšný.

Totiz jeho maminka je Alžběta Vachelová, zakladatelka projektu Zapiš se někomu do života. Před lety studovala architekturu na ČVUT. Protože tehdy její kamarád zemřel na leukemii, přihlásila se do Českého národního registru dárců dřeně, aby mohla pomoci někomu jinému s vážnou nemocí krve tvorby. A začala spolu s dalšími studenty navštěvovat vysoké školy s cílem získat co nejvíce mladých lidí, ochotných zachraňovat životy. Díky jejím úsilí přibýlo do Českého národního registru více než 3 tisíce dobrovolných dárců kostní dřeně, připravených ji někomu darovat. Byla natolik známá a úspěšná, že se stala třetí finalistkou nominovanou na Cenu Via Bona (Cesta dobra) v kategorii Mladý srdcař. A také vítězkou desátého ročníku prestižního ocenění Žena regionu Plzeňského kraje. Dostudovala, učila na Stavební průmyslovce v Plzni, občas na škole přednášela o významu dárcovství. Ted' má jiné, krásné, a to mateřské povinnosti. V květnu 2024 se jí narodil synek Edíček. Tatínek se jmenuje Jiří Wopat, původně Severočech, který se před třemi lety přistěhoval za Bety

do Plzně. Pracuje jako design nástrojař v jedné strojírenské firmě, kde navrhuje formy na inzulinová pera pro diabetiky. Když mu vyprávěla o tom, jak je významné dárcovství kostní dřeně, do ČNRDD se přihlásil a za zhruba dva roky dřeně věnoval. Na odběr vzpomíná: „Absolvoval jsem celé kolečko odběru krve, kde si ověřuji spoustu důležitých konkrétních dat. Také si mě pozval pan doktor Tomáš Procházka na pohovor a naprosto podrobně mi vše vysvětlil. Seznámil mě i s tím, že pán, kterému jsem měl darovat své krvetvorné buňky, má 120 kg a já 90 kg, což je velký váhový nepoměr. No prostě mi řekl, že jediná možná metoda v tomto případě je darování krvetvorných buněk z krve přes separátor. A vzhledem k váhovému rozdílu mezi mnou a příjemcem bude pravděpodobně potřeba absolvovat dva odběry za sebou. Bez jakéhokoli přemýšlení jsem řekl ano!“ A tak se i stalo. Připouští, že ke konci čtyřhodinového odběru se už těšil, jak se protáhne. Ale milé sestřičky byly pořád na dosah a také usilovně myslel na toho, komu mají jeho buňky pomoci a přál si a přeje, aby pomohly. Po odběru si první den pochutnal na pokoji na svíčkové. „Pak jsem měl spoustu času na odpočinek a přemýšlení a díky Bety vše utíkalo krásně. Jen malý synek Eduard mi chyběl, tak se na mě večer zaježdil a najednou bylo energie na odběr druhý den dost. Ráno vše proběhlo stejně jako předchozí den a celý druhý odběr jakbysmet,“ vzpomíná. Pak odjel odjel za Edíčkem a Bety. Žádné zdravotní problémy neměl. Konec konců je stále pod dohledem lékařů. Kdyby bylo potřeba, neváhal by odběr absolvovat znovu. ... a vzhledem k tomu, že dárcovství kostní dřeně je v Edíčkově rodině tak nějak tradicí, kdo ví, jestli synek, až doroste, se do armády těch, kteří se chtějí zapsat někomu, kdo je životně potřebuje, svými krvetvornými buňkami do života, nepřihlásí také....

Sám nemohu být dárce. **Mohu pomoci jinak?**

**Podpořit nás
můžeš zde**

vstupní vyšetření
potencionálního dárce nehradí
žádná zdravotní pojišťovna

JSTE **NADĚJE**

Pohodové svátky a šťastný nový rok 2026!

Na Roudné 123/212, 301 00 Plzeň
e-mail: databaze@kostnidren.cz

Veškeré informace najdete na www.kostnidren.cz.
Sledujte nás na Instagramu a Facebooku!

Konto ČSOB 4343043/0300

Tisk + DTP: Euroverlag Plus Plzeň, www.euroverlagplus.cz

Grafické zpracování: Lenka Číž Marešová

Redakce: Klára Conková, Jana Kořínková, Petra Matušková, Jana Navrátilová,
Vanda Staňková, Tomáš Svoboda, Mája Švojgrová a spolupracovníci

Neprodejné.

Ev. číslo MK ČR E 19927.
ISSN 2533-7041

Nadace pro transplantace kostní dřeně podporuje:

- Dobrovolné dárcovství kostní dřeně a krvetvorných buněk
- Program na podporu patientských klubů a pacientů po transplantaci
- Vzdělávání v hematologii, onkologii a transplantační medicíně
- Přístrojové vybavení transplantačních center
- Medicínský výzkum v oblasti hematologie, onkologie a transplantační medicíny